

გიორგი ლილუაშვილი, ირინე ზარნაძე, შალვა ზარნაძე, დალი კიტოვანი, დევი ტაბიძე, ლილი ლომთაძე, მარინა ყაჯრიშვილი, ლევან ბარამიძე, ზურაბ სიხარულიძე
სამედიცინო მომსახურების ხარისხის შეფასება სამხედრო მოსამსახურეებში
თსუ-ს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, მენეჯმენტის, პოლიტიკისა და ეკონომიკის
დეპარტამენტი, კვების ასაკობრივი მედიცინის, გარემოსა და პროფესიული
ჯანმრთელობის დეპარტამენტი, თბილისი, საქართველო

*GEORGE LILUASHVILI, IRINE ZARNADZE, SHALVA ZARNADZE, DALI KITOVANI,
DEVI TABIDZE, LILI LOMTADZE, MARINA KAJRISHVILI,
LEVAN BARAMIDZE, ZURAB SIKHARULIDZE*

EVALUATION OF THE QUALITY OF MEDICAL SERVICES IN MILITARY SERVICEMEN

TSMU Department of Public Health, Management, Policy and Economics;
Department of Nutrition, Aging Medicine, Environment and Occupational Health;
Tbilisi, Georgia

SUMMARY

The survey showed the serious shortcomings in the structural subordination of the medical service in the Defense Forces, the majority of respondents believe in the need to establish a unified subordinate medical system in order to increase the efficiency of medical services. There was also a need to improve psychological assistance services for military persones, as well as to improve Insurance services and to provide a profile package for military persones.

Key Words: Medical services, Military servicemen, Defense forces.

შესავალი: ჯანმრთელობის დაცვა დაკავშირებულია ადამიანების სიცოცხლესთან. შესაბამისად, უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება სამედიცინო მომსახურების ხარისხის მართვის ეფექტური მექანიზმების დანერგვას. სამედიცინო მომსახურების ხარისხი წარმოადგენს ექიმსა და პაციენტს შორის ურთიერთქმედების შინაარსს, რომელიც ეფუძნება სამედიცინო პერსონალის კვალიფიკაციასა და უნარს, შეამციროს დაავადების პროგრესირების და ახალი პათოლოგიური პროცესის წარმოქმნის რისკი, მედიცინის რესურსების ოპტიმალურ გამოყენებას და ჯანდაცვის სისტემასთან ურთიერთქმედებით პაციენტის კმაყოფილების უზრუნველყოფას.

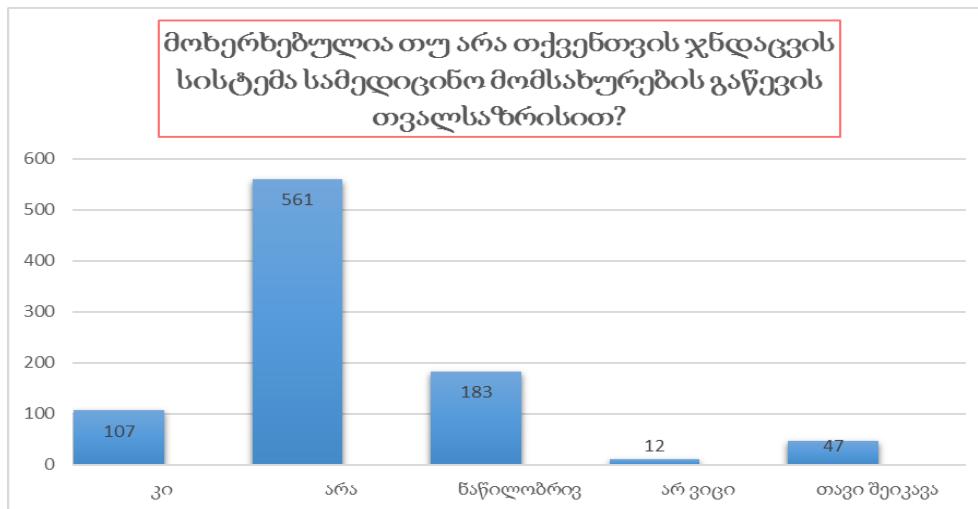
კვლევის მიზანი: სამხედრო მოსამსახურეებისა და მათი ოჯახის წევრების სამედიცინო მომსახურების ხარისხის შეფასება, სამედიცინო მომსახურების პირობების, პროცესისა და შედეგების მიმართ პაციენტთა კმაყოფილების შესწავლა, სამედიცინო მომსახურების ეფექტური მექანიზმების დანერგვისა და შემდგომი სრულყოფის მიზნით.

კვლევის მეთოდები და მასალა: ჩატარებული იქნა რაოდენობრივი კვლევა, ანკეტირების მეთოდით, თვით-ადმინისტრირებადი ნახევრად-სტრუქტურირებული კითხვარით. კვლევის შედეგები დამუშავდა აღწერილობითი და ანალიზური სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით. მულტივარიაციული მოდელის დახმარებით დადგენილი იქნა კავშირები სხვადასხვა პარამეტრებს შორის. კვლევაში მონაწილეობა მიიღო 1000 რესპოდენტმა: სამხედრო მოსამსახურე და მათმა ოჯახის წევრმა.

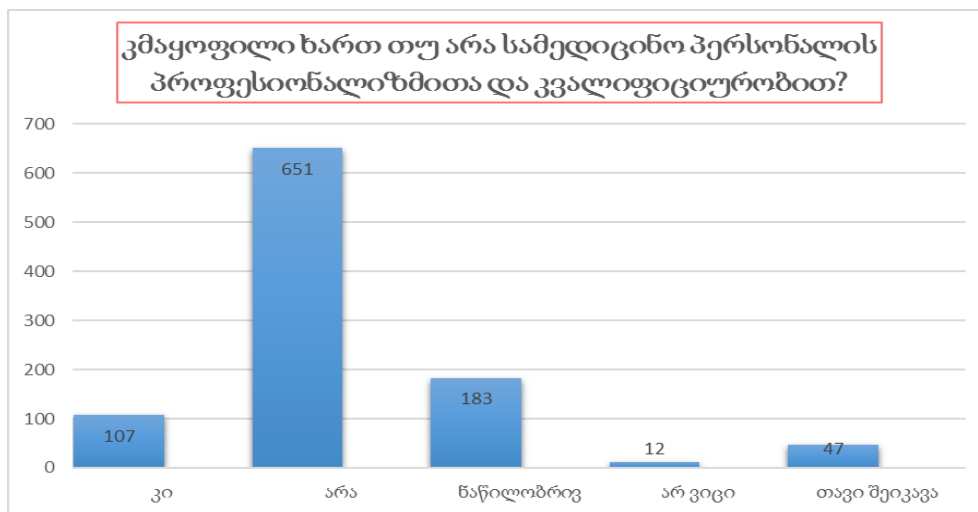
კვლევის შედეგები და განსჯა: გამოკითხულთა უმრავლესობა უკმაყოფილოა სამედიცინო პერსონალის მომსახურებით, მათი კვალიფიკაციითა და კომპეტეციით, (იხ. დიაგრამა 2), ვიზიტის მართვითა და შედეგებით და ა.შ. გამოიკვეთა აგრეთვე ის გარემოება, რომ მათ დიდხანს უწევთ ლოდინი სამედიცინო მომსახურების მისაღებად, მოუნესრიგებელია ინფრასტრუქტურა, ხშირ შემთხვევაში მიმართვენ სხვა სამედიცინო დაწესებულებებს, რაც დაკავშირებულია გაუთვალისწინებელ ხარჯებთან. ასევე

სირთულეს წარმოადგენს ის გარემოებაც, რომ სადაზღვევო პაკეტი არ მოიცავს მედიკამენტების სრულად დაფინანსებას, სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახის წევრები მიზანშეწონილად მიიჩნევენ სამხედრო ნაწილებში პედიატრის მომსახურების გაუმჯობესებას. მათი უკმაყოფილების საგანს წარმოადგენს ის გარემოებაც, რომ ჰოსპიტალი განთავსებულია ფაქტიურად კონფლიქტის ზონაში (იხ. დიაგრამა1).

დიაგრამა1. სამედიცინო მომსახურების სტრუქტურის შეფასება

დიაგრამა2. სამედიცინო პერსონალის შეფასება

დასკვნები და რეკომენდაციები: კვლევამ აჩვენა თავდაცვის ძალებში სამედიცინო სამსახურის სტრუქტურული დაქვემდებარების სერიოზული ხარვეზები, გამოკითხულთა უმრავლესობა მიიჩნევს ერთიანი დაქვემდებარების სამედიცინო სისტემის ჩამოყალიბების აუცილებლობას, სამედიცინო მომსახურების ეფექტურობის გაზრდის მიზნით. ასევე გამოიკვეთა სამხედრო მოსამსახურეთათვის ფსიქოლოგიური დახმარების სერვისების გაუმჯობესების აუცილებლობა, ასევე სადაზღვევო სერვისების გაუმჯობესება და სამხედრო-მოსამსახურეთათვის პროფესიული პაკეტის მიწოდება.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. 2020 წლის სამხედრო მოსამსახურეების ჯანმრთელობის სადაზღვევო პაკეტი <https://mod.gov.ge/ge/page/130/janmrtebobis-dazgveva>
2. საქართველოს კანონი სამხედრო მოსამსახურის სტატუსის შესახებ 25/06/1998 კონსოლიდირებული პუბლიკაციები 22.02.2019 წ.
3. John Hamilton (2016) Contamination at U.S. Military Bases: Profiles and Responses

4. Proceedings of the European Conference of Defence and the Environment: <http://www.ecde.info/>
5. Military Medical Agency-<http://www.zdravotnictvi.army.cz/>

*ГЕОРГИЙ ЛИЛУАШВИЛИ, ИРИНА ЗАРНАДЗЕ, ШАЛВА ЗАРНАДЗЕ,
ДАЛИ КИТОВАНИ, ДЕВИ ТАБИДЗЕ, ЛИЛИ ЛОМТАДЗЕ, МАРИНА КАДЖРИШВИЛИ,
ЛЕВАН БАРАМИДЗЕ, ЗУРАБ СИХАРУЛИДЗЕ*

ОЦЕНКА КАЧЕСТВА МЕДИЦИНСКИХ УСЛУГ ВОЕННОСЛУЖАЩИМ

Департамент общественного здравоохранения, менеджмента, политики и экономики;
Департамент питания, возрастной медицины, окружающей среды и профессионального
здоровья ТГМУ; Тбилиси, Грузия

РЕЗЮМЕ

Опрос выявил серьезные недостатки в структурной подчиненности медицинской службы в Силах обороны, большинство респондентов считают необходимым создание единой подчиненной медицинской системы с целью повышения эффективности оказания медицинских услуг. Также было необходимо улучшить услуги психологической помощи для военнослужащих, а также улучшить медицинское страхование и предоставить профильный пакет для военнослужащих.

*გიორგი ლილუაშვილი, ირინე ბარნაძე, შალვა ბარნაძე, დალი კიტოვანი, დევი ტაბიძე,
ლილი ლომთაძე, მარინა ყაჯრიშვილი, ლევან ბარამიძე, ზურაბ სიხარულიძე
სამედიცინო მომსახურების ხარისხის შეფასება სამხედრო მოსამსახურეებში
თსსუ-ს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, მენეჯმენტის, პოლიტიკისა და ეკონომიკის
დეპარტამენტი, კვების ასაკობრივი მედიცინის, გარემოსა და პროფესიული
ჯანმრთელობის დეპარტამენტი, თბილისი, საქართველო*

რეზიუმე

კვლევამ აჩვენა თავდაცვის ძალებში სამედიცინო სამსახურის სტრუქტურული დაქვემდებარების სერიოზული ხარვეზები, გამოკითხულთა უმრავლესობა მიიჩნევს ერთიანი დაქვემდებარების სამედიცინო სისტემის ჩამოყალიბების აუცილებლობას, სამედიცინო მომსახურების ეფექტურობის გაზრდის მიზნით. ასევე გამოიკვეთა სამხედრო მოსამსახურეთათვის ფსიქოლოგიური დახმარების სერვისების გაუმჯობესების აუცილებლობა, და სადაზღვევო სერვისების გაუმჯობესება და სამხედრო-მოსამსახურეთათვის პროფილური პაკეტის მიწოდება.

